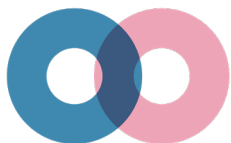

**nationale
ombudsman**

Workshop maatwerk

Meike Bokhorst en Edwin Jonkman

Landelijk Maatwerkloket Multiproblematiek

Uit het Programma Maatwerk Multiprobleemhuishoudens komt het Landelijk Maatwerkloket voort. Het Maatwerkloket biedt maatwerkprofessionals bij gemeenten en landelijke uitvoerders één aanspreekpunt bij het Rijk voor vastgelopen

2 dagen geleden

**Het Maatwerkregister is live.
Wat betekent dat?**

Gevraagd: maatwerk!

Een onderzoek naar de uitvoeringspraktijk
bij de Belastingdienst/Toeslagen

**nationale
ombudsman**

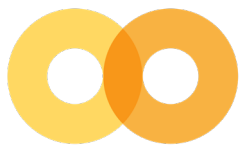
**programma
sociaal
domein.**

Trajecten > **Eenvoudig maatwerk bij gestapelde problemen**

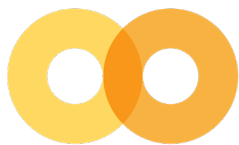
mr. Evelien Meester

**MAATWERK IN
HET SOCIAAL
DOMEIN**

Inhoudsopgave

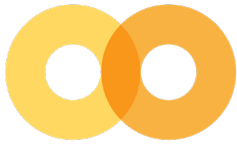
1. Definitie maatwerk;
2. Onvoldoende maatwerk;
3. Hoe maatwerk te bereiken;
4. Ontwikkelingen

**nationale
ombudsman**

1. Wat is maatwerk?

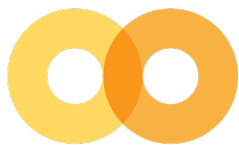

**nationale
ombudsman**

Behoorlijkheidswijzer

Vier kernwaarden;
22 behoorlijkheidsnormen

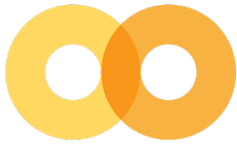

**nationale
ombudsman**

Vier kernwaarden

1. Open en duidelijk;
2. Respectvol;
3. Betrokken en oplossingsgericht;
4. Eerlijk en betrouwbaar

**nationale
ombudsman**

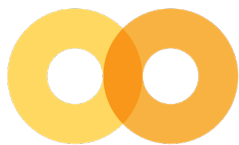
22 behoorlijkheidsnormen

Onder andere:

- *luisteren naar de burger;
- *bevorderen van actieve deelname van de burger;
- *samenwerking (niet van kastje naar de muur);
- *redelijkheid;
- *maatwerk.

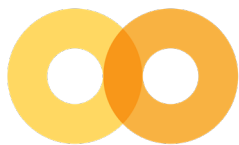

Maatwerk als behoorlijkheidsnorm

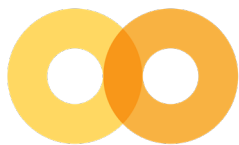
Definitie

De overheid is bereid om in voorkomende gevallen af te wijken van algemeen beleid of voorschriften als dat nodig is om onbedoelde of ongewenste consequenties te voorkomen.

Vervolgdefinitie maatwerk

De overheid neemt wet- en regelgeving als uitgangspunt, maar houdt steeds oog voor de specifieke omstandigheden, waar de burger in terecht kan komen.

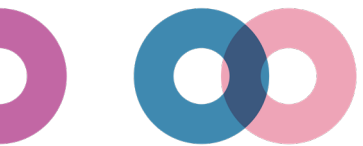

Vervolgdefinitie maatwerk

Ook in haar feitelijk handelen zoekt de overheid steeds naar maatregelen en oplossingen die passen bij de specifieke omstandigheden van de individuele burger.

Voor een eerlijke selectie moet
iedereen dezelfde test doen:
klim nu in die boom.

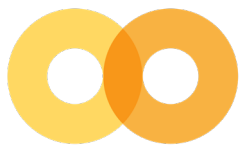

2. Onvoldoende maatwerk

Maatwerk in de praktijk

**nationale
ombudsman**

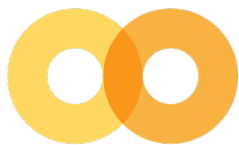
**nationale
ombudsman**

Voorbeelden in het sociaal domein

A.kostendelersnorm;

B.Ophoging jongeren norm;

C.Briefadres

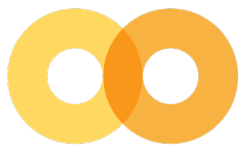

Onderzoek APE, Samen onder Dak, 2020

Niet toepassen kostendelersnorm: 18 (nooit),57(uitzonderlijke gevallen,23 (soms), 2 (vaak);

Bijzondere bijstand 18-21 jarigen: 29 (nooit),33 (uitzonderlijke gevallen),21(soms),13 (regelmatig),3 (vaak),1(zeer vaak);

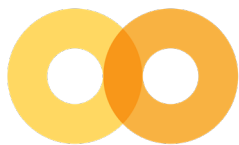
Briefadres:11 (nooit),32 (uitzonderlijke gevallen),40 (soms), 11 (regelmatig),5 (vaak),1(zeer vaak)

**nationale
ombudsman**

Stelling I

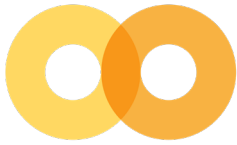
Hoe meer de uitvoering
decentraal is, des te minder
ruimte voor maatwerk;

**nationale
ombudsman**

Stelling II

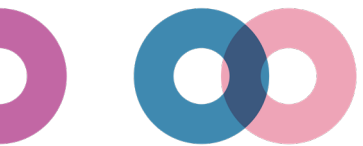
Het gelijkheidsbeginsel staat
in de weg aan maatwerk;

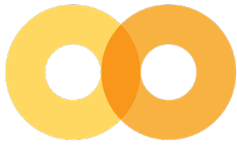
**nationale
ombudsman**

Stelling III

Maatwerk kost teveel geld.

3. Hoe maatwerk te bereiken

Voorwaarden

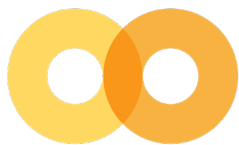
A. Wetgeving; en buitenwettelijk begunstigend beleid?

B. Mandaat aan uitvoering;
-Omgekeerde toets: 4 stappen

C. Geld

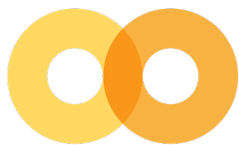
4. Ontwikkelingen

**nationale
ombudsman**

Kinderopvangtoeslag en boodschappenaffaire

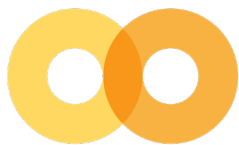
Rol wetgever, rechtspraak en uitvoering onder de loep

**nationale
ombudsman**

Wetgever in beweging: motie Jetten en Marijnissen, 26 januari 2021

- > abbb leidend, ook als wet dwingend is en tot onaanvaardbare uitkomsten leidt;
- > abbb volledig in Awb opnemen;
- > Rechter mag dwingende wetgeving breder toetsen, ook op strijd met abbb en dan abbb voorrang geven

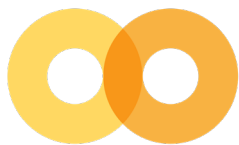

**nationale
ombudsman**

Rechtspraak in beweging

Rb 9 november 2021, ECLI:NL:Rb
Gelderland:2021:5972 (3:4 Awb)

Rb 1 april 2022, ECLI:NL:Rb
Gelderland:2022:1883 (3:2 Awb)

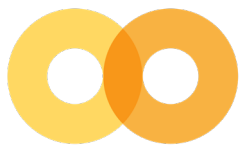

**nationale
ombudsman**

Wetsvoorstel voorjaar 2022 (is er nog niet)

Maatregelen die meer mogelijkheden en
verplichtingen bevatten voor
bestuursorganen om maatwerk te leveren;

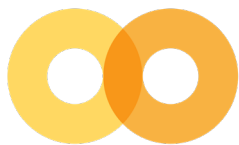
Voorziening in Awb voor bestuursorganen
om van dwingende wetgeving af te wijken

**nationale
ombudsman**

Initiatiefwetsvoorstel Maatwerk bij terugvordering sociale zekerheid (maart 2022)

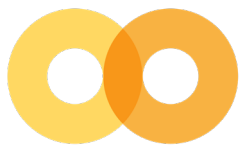
Geldend voor sociale zekerheidswetten. Bevoegdheid tot afzien van terugvordering als: minder of geen verwijtbare schending inlichtingenverplichting/schending evenredigheidsbeginsel

**nationale
ombudsman**

Brief Minister SoZaWe van 21 juni 2022 Participatiewet in balans

Bijv. zoektermijn voor 27- wordt een bevoegdheid voor de gemeente om toe te passen.

Afsluitend: maatwerk vraagt burgerperspectief:

1. Luisteren naar de burger;
2. Bevorderen van actieve deelname van de burger;
3. Eventuele samenwerking met anderen, over mogelijke bevoegdheidsgrenzen;
4. Ruimte om maatwerk te leveren;
5. Motivering van de reden van maatwerk